

รูปแบบความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก

ว่าที่ ร.ต.สุทธิพล ห้วยทราย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ว่าที่ ร.ต.สุทธิพล ห้วยทราย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศลยะวัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศลยะวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อัมสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศลยะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งกรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทุกประการ เพื่อนำข้อมูลมาวิจัย และขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสนามชัยเขตและบุคลากรทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกของข้อมูล และขอขอบพระคุณ ดร.สมชาย พัทธเสน ที่กรุณาให้ความรู้และชี้แนะแนวทางให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะแก้ไขให้งานวิจัยมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณคุณพ่อลภภูมิ ห้วยทราย คุณแม่ชมมา ห้วยทราย ตลอดจนทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาถึงทุกวันนี้

ว่าที่ ร.ต.สุทธิพล ห้วยทราย

55990068: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบความเสี่ยง/ การบริหารกิจการนักเรียน/ การบริหารความเสี่ยงด้านกิจการนักเรียน
 ว่าที่ ร.ต.สุทธิพล ห้วยทราย: รูปแบบความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการนักเรียนของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก (THE RISK MANAGEMENT MODEL OF SECONDARY
 STUDENTS IN THE EASTERN AREA) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ชร สุนทรายุทธ,
 Ph.D., สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์, ปร.ด. 112 หน้า. ปี พ.ศ. 2557.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการนักเรียน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก โดยใช้เทคนิคเคลฟาย นำมาประยุกต์เพื่อประมวล
 ความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่บริหารกิจการนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 20 ท่าน

ผลการศึกษาวิจัยสรุปความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า ความไม่สม่ำเสมอในการ
 ตรวจพฤติกรรมนักเรียน บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจการนักเรียนมีความเข้าใจในงานการบริหาร
 กิจการนักเรียนไม่เพียงพอ การเดินทางมีความเสี่ยงเพราะสภาพการจราจร
2. ด้านกลยุทธ์การบริหารกิจการนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลง
 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีผลกระทบต่อการบริหารกิจการนักเรียน ขาดการติดตามผลการ
 ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานไม่ตรงกับกลยุทธ์ที่กำหนดไว้
3. ด้านกฎระเบียบข้อบังคับด้านการบริหารกิจการนักเรียน การลงโทษนักเรียนที่ไม่เป็นไป
 ตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ
 ไม่มีการติดตามด้านวินัยกับนักเรียนที่ทำผิดระเบียบ ไม่มีการตรวจสอบภายในสถานศึกษา
4. ด้านงานปกครองนักเรียน ารรับส่งนักเรียนไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีระบบการพัฒนา
 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ชัดเจน ไม่มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีการร้องเรียนจากผู้ปกครอง
 เรื่องครูลงโทษเด็กนักเรียน ครูด้านกิจการนักเรียนไม่เข้มงวดในระเบียบวินัยกับนักเรียน
5. ด้านกิจกรรมนักเรียน ความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา สถานที่จัดกิจกรรม
 ลูกเสือมีไม่เพียงพอ สนามกีฬาไม่ได้มาตรฐาน ครูผู้กำกับลูกเสือไม่เข้าใจในกิจกรรมลูกเสือที่ถูกต้อง
 ฐานผจญภัยมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมกีฬา
6. ด้านงานแนะแนว ครูแนะแนวขาดความเชี่ยวชาญยังตามไม่ทันโลกที่เปลี่ยนแปลงเร็ว
 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ครอบคลุมทั้งระบบ นักเรียนไม่ยอมเข้าปรึกษาครูแนะแนว แต่จะ
 ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเองหรือปรึกษาเพื่อน มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยบ่อย
 ทำให้เกิดความสับสน

55990068: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: THE RISK MODEL/ THE MANAGEMENT OF SECONDARY STUDENTS/ THE RISK MANAGEMENT OF SECONDARY STUDENTS

SOOTTIPOL HUISAI: THE RISK MANAGEMENT MODEL OF SECONDARY STUDENTS IN THE EASTERN AREA. ADVISORY COMMITTEE: DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., SUWICHAI KOSAIYAWAT, Ph.D. 112 P. 2014.

This research aims to study a model of risk management of secondary school students in the East. The researcher applied the Delphil technique to collect opinion of 20 experts in managing students in secondary school.

The study revealed the following results:

1. Risk concerning working process, they were inconsistency of students' behavior monitoring, inadequate knowledge of personnel's in managing students affairs, and risk on traveling because of traffic situation.
2. Risk concerning strategic management of students affairs; it was suggested that the policy change of the ministry of education has affected the students affairs management, lack of consistency in following up of the strategic plan, the work that did not follow a strategic plan.
3. Risk concerning regulation of students affairs management; student punishment that did not follow the secondary Education Commission, over punishment, no follow up of those students who violated the regulation and there was no internal audit in schools
4. Risk concerning student governing; under standard school bus, no clear system for developing risky student group, no monitoring of unwanted behavior, complain from parents concerning student punishment, the teachers who were responsible for student discipline did not strictly monitor the regulation.
5. Risk concerning students affairs; the risk with student's fieldtrip, not enough location for Boy Scout poor quality of playing ground, the teacher who teach boy scout did not fully understand the boy scout activities, risk on boy scout base and risk on sport activities
6. Risk concerning guidance, guidance teacher did not have adequate expertise, could not follow the pace of changing world, student support system was not a complete system, student did not go to consultance from teacher but made their own decision or consult with their own peer in starch and the continual change of university entrance caused confusion.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายและความสำคัญของรูปแบบ.....	10
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง.....	11
ความหมาย ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย และขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน.....	29
การบริหารกิจการนักเรียน.....	36
การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	50
รูปแบบของการวิจัย.....	50
การคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงใน สถานศึกษา.....	63
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	87
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านกระบวนการดำเนินงานบริหารกิจการนักเรียน.....	56
2 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านกลยุทธ์การบริหารกิจการนักเรียน.....	57
3 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านกฎระเบียบข้อบังคับด้านการบริหารกิจการนักเรียน.....	59
4 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านงานปกครองนักเรียน.....	60
5 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านกิจกรรมนักเรียน.....	61
6 คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านงานแนะแนว.....	62
7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในสถานศึกษา.....	63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 ต้นแบบวงจรความเสี่ยง.....	27
3 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการทำวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย.....	44
4 รูปแบบความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ภาคตะวันออก.....	68